

Werkplan 2021

NME Schouwen-Duiveland

*‘De horizon wordt anders
door de manier waarop
je ernaar kijkt’*

Zierikzee, 29 september 2020
NME-centrum Schouwen-Duiveland

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Ondersteuning scholen	7
Interne organisatie	8
Themagericht werken	9
Thema Gezondheid	10
Thema Klimaat en Energie	13
Thema Afval	16
Thema Natuur en Buiten	19

Bijlagen

Bijlage 1	Urenverantwoording
Bijlage 2	Planning activiteiten
Bijlage 3	Begroting

Inleiding

Ook in 2021 willen we als NME Schouwen-Duiveland verder als groene verbinder op ons eiland. We verbinden gemeentelijk beleid met het onderwijs, bedrijfsleven, recreatie en onze gehele samenleving. Dit doen we vanuit onze thuisbasis: de duurzame Stadsboerderij in Zierikzee.

Financieel

De gemeente Schouwen-Duiveland bekostigt de natuur- en milieueducatie die wij verrichten voor het onderwijs via een subsidie die jaarlijks wordt verstrekt. De overige doelgroepen kunnen wij bedienen via projecten die separaat worden geacquireerd. De financiering van deze projecten wordt gedaan door verschillende organisaties en partijen, waaronder ook de gemeente maar dan niet vanuit de reguliere subsidiegelden.

Anders dan andere jaren

Zoals u zult zien is het werkplan anders opgebouwd dan andere jaren. We gaan themagericht werken en richten ons naast de educatie-activiteiten voor het onderwijs ook steeds meer op andere doelgroepen. Om financieel minder kwetsbaar te zijn gaan we een intensieve samenwerking aan met EWSD. Met deze samenwerking kunnen we ook andere doelgroepen bedienen binnen de energietransitie. Ook op andere terreinen spannen we ons in om externe gelden binnen te halen en nieuwe verdienmodellen op te zetten. Ook zijn we druk doende om onze businesscase rondom de Stadsboerderij samen met het Gors vorm te geven. Een van de grotere voorgenomen projecten in de samenwerking met het Gors is het uitwerken van een voorstel om te komen tot een oplossing voor het GFT-afval in de binnenstad van Zierikzee. Dit voorstel leveren wij voor 1 november aan de gemeente maar kan nu nog niet meegenomen worden in dit werkplan.

NME in transitie

Het jaar 2021 staat voor onze organisatie sowieso in het teken van verandering. Na onze recente verhuizing naar de Stadsboerderij zijn we samen met de mensen van Gors op zoek naar de meerwaarde in onze samenwerking. Ook geeft de recente coördinatorenwissel een nieuwe blik op ons werkveld. Zo hebben we onze doelgroepen verbreed en willen we naast onderwijs ook impact maken binnen de doelgroepen: samenleving, recreatie en het bedrijfsleven. We zoeken hierbij slimme en sterke partnerships op en pionieren met nieuwe verdienmodellen.

Vraaggericht werken

Bovendien werken we toe naar een vraaggerichte manier van werken. Dat betekent dat we proactief de scholen naar hun leerbehoeften vragen en ons aanbod of manier van werken daar zoveel mogelijk op aanpassen. Ook is er een start gemaakt met het opschonen van het huidige lesmateriaal en zetten we vol in op verdere professionalisering van onze organisatie. En kijken we of we efficiënter kunnen werken door waar mogelijk standaardisering toe te passen.

Werken aan een beleidsmatige insteek met routekaarten

Om goed aansluiting te houden bij het onderwijs zijn we bezig om onze lesmaterialen te clusteren en gebundeld aan te leveren bij het onderwijs. Dit noemen we routekaarten. Samen met onze vrijwilligers, natuurouders, freelance gastdocenten en leerkrachten maken we een mooie mix van lesmateriaal, activiteiten en excursies. We gebruiken 2021 als pilotjaar en starten met routekaarten op het thema natuur en buiten.

Samenwerken

NME Schouwen-Duiveland werkt ook in 2021 samen met verschillende partners zoals onder meer de gemeente Schouwen-Duiveland, de Zeeuwse NME-centra, Provincie Zeeland (met name op onderwerpen Klimaatadaptatie en Energietransitie), Vitaal Schouwen-Duiveland, EWSD, Zeeuwsland, SMWO, de wijkraad Poortambacht, GGD, Gors, IVN Zeeland, verschillende (recreatie)bedrijven, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en SLZ. Dit gebeurt structureel, maar ook incidenteel bij campagnes of projecten.

In 2021 wil het NME-centrum Schouwen-Duiveland investeren in de samenwerking met de andere NME-centra. Samen sta je immers sterk en bovendien kunnen we gebruik maken van elkaars expertise. Ook willen we onderzoeken of het mogelijk is om als partner toe te treden tot de provinciale werkgroep Zeeuwse Natuur waarin verschillende natuurorganisaties gezamenlijk hun krachten bundelen. Overige bijzondere samenwerkingen noemen we hieronder:

Scheldestraat Verbindt

De samenwerking met maatschappelijke organisaties heeft een flinke impuls gekregen door het project Groen Verbindt, een gezamenlijke project van Gors, Stadsboerderij de Punt, Zeeuwsland, SMWO en NME Schouwen-Duiveland. Dit project is in 2020 afgelopen. De betrokken partijen hebben wel uitgesproken om samen op te blijven trekken. Zo blijven we betrokken bij de wijk en ook projecten die voortgekomen zijn uit het project blijven we ondersteunen. Denk hierbij aan de wijktuin die nu wordt aangelegd maar ook het programma 'Scheldestraat Verbindt'. We kiezen ervoor om tweemaal per jaar samen met het Gors, OBS 't Kofschip, Kibeo Wiedewei en Allévo Borrendamme een gezamenlijke activiteit te organiseren op of rond de Stadsboerderij. Hier kunnen zowel ouderen als leerlingen en cliënten aan deelnemen.

Gemeente

We hebben in 2020 geïnvesteerd in samenwerking met de verschillende afdelingen binnen de gemeente. Zo is er regelmatig contact met de beleidsmedewerker Groen, de beleidsmedewerker Energietransitie, beleidsmedewerker Onderwijs, beleidsmedewerker Gezondheid/Vitaal Schouwen-Duiveland en met onze contactambtenaar. Op verzoek van de gemeente neemt het NME-centrum deel aan het provinciaal overleg 'klimaatadaptatie' en op het gebied van de energietransitie zijn er ook provinciale contacten. In het kader van de besteding van 'Schoon Zeeland' werkt het NME-centrum meerjarig samen met de afdeling Economie, Recreatie en Bijzondere Wetten. En met de afdeling openbare ruimte hebben we, samen met het Gors, contact om te kijken of we iets kunnen betekenen rondom het inzamelen van GFT-afval en de educatie hieromtrent.

NME-Zeeland

De NME-centra in Zeeland overleggen structureel en werken samen in verscheidene projecten en subsidieaanvragen. De belangrijkste zijn: 'Schoon Zeeland', educatie voor het Nationaal Park Oosterschelde en 'Jong Leren Eten', een landelijk project dat provinciaal uitvoering krijgt om een gezonde en duurzame eetstijl te promoten. Ook werken we sinds 2020 provinciaal samen op het gebied van energietransitie en klimaatadaptatie. Er ligt een voorstel bij de provincie Zeeland om op het gebied van zowel de energietransitie als op het gebied van klimaatadaptatie provinciaal afgestemde lokale activiteiten uit te gaan voeren. In 2020 hebben we hier al een pilot voor gedraaid met gastlessen op het gebied van de energietransitie.

Bijzondere samenwerking met Gors

In 2021 zetten we als NME bovendien in op een structurele samenwerking met het Gors binnen het concept van de Stadsboerderij. Op moment van schrijven wordt hier een businesscase voor geschreven.

Projecten

NME werkt deels op projectbasis. De uitvoering van verschillende externe projecten vormt een belangrijke inkomstenbron. Een deel van de vaste uren van onze medewerkers die niet door de reguliere subsidie gedekt zijn, bekostigen we met deze projecten.

Ondersteuning scholen

Het onderwijs is voor ons de belangrijkste partner bij het uitvoeren van ons werk. We weten allemaal dat het onderwijs en de onderwijstijd onder druk staat. Daarom zetten wij in op ontzorgen. Dat betekent dat wij het leerkrachten

zo makkelijk mogelijk willen maken om met de kids naar buiten te gaan. Dit is een grote wens vanuit het onderwijs omdat er dus al een grote tijdsdruk rust op de leerkrachten.

Wij ondersteunen hierbij door kant-en-klare lessen aan te bieden en samen met de scholen te kijken waar hun prioriteiten liggen. Bovendien investeren we in transport van de lesmaterialen. Zo hoeft een leerkracht of een natuurouder niet zelf op een bepaald tijdstip bij ons uitleenpunt te zijn maar wordt de leskist op een door hen bepaald tijdstip bezorgd op de school. Daarnaast gaan we in 2021 verder met persoonlijke gesprekken op school. Zo houden we goede voeling met het onderwijs en weten we waar de behoefte van de scholen ligt.

Onze taken op het gebied van ondersteuning van de scholen:

Uitleen (les)materialen

- Uitleen van lesmateriaal aan scholen, kinderopvang en particulieren
- Beheer en, waar mogelijk, vernieuwen van uitdagend en kwalitatief goed lesmateriaal, gericht op de eerder genoemde thema's
- Uitleen of beschikbaar stellen van lesmateriaal voor gastdocenten t.b.v. het basisaanbod en door hen uitgevoerde activiteiten

Ondersteuning met gastdocenten

- Inzet gastdocenten en natuurgidsen voor gastlessen en natuuractiviteiten
- Werving van nieuwe gastdocenten, natuurgidsen en vrijwilligers
- Scholing gastdocenten, natuurgidsen en vrijwilligers zodat zij voldoende zijn toegerust om zelfstandig aan de slag te gaan op een school, BSO of in de natuur.
- Inhoudelijke scholing i.s.m. de Zeeuwse NME-centra en/of IVN Zeeland

Ondersteuning derden, inhoudelijk (op aanvraag)

- Informatieverstrekking aan leerkrachten en pedagogisch medewerkers zodat zij zelf met een thema aan de slag kunnen op/rond hun school (bijv. via workshops natuurbeleving of vergroenen schoolplein)
- Informatieverstrekking aan ouders/verzorgers
- Workshop aan buurtsportcoaches 'groen doen op het schoolplein'.

Ondersteuning derden in het uitvoeren van natuur- en milieuactiviteiten

- NME fungeert hierbij als aanjager/motivator en is enkel faciliterend
- Beschikbaar stellen van papieren/digitale ideeën voor activiteiten
- Beschikbaar stellen van veldwerkmateriaal
- Doorverwijzen naar mogelijke andere organisaties of gastdocenten die kunnen helpen.

Interne organisatie

Het onderdeel Interne organisatie omvat alles wat nodig is om het NME-centrum Schouwen-Duiveland draaiend en actueel te houden.

Promotie en pers

- Ontwerp en realisatie voor de nieuwe website voor het NME-centrum www.nmeschouwenduiveland.nl
- Versturen van persberichten naar de regionale media bij activiteiten en start projecten en campagnes
- Inzet van sociale media: Facebook, LinkedIn, Instagram en Twitter
- Maken van foto's en video van activiteiten voor gebruik publiciteit

Beleid

- Samenstellen werkplan
- Samenstellen jaarverslag
- Schrijven van projectvoorstellen
- Samenstellen routekaarten

Financiën

- Verzorgen van financiële administratie
- Acquireren projecten
- Samenstellen begroting
- Samenstellen financieel jaarverslag

Relatiebeheer

- Contact met scholen en kinderopvang
- Samenstellen van folders met het educatieve en naschoolse aanbod van het NME-centrum ten behoeve van scholen en kinderopvang
- Contact met gemeenten, partners en andere organisaties
- Deelname aan diverse (gemeentelijke en provinciale) overleggen
- Contact sponsors
- Deelname aan overleggen met partners

Scholing

- Cursussen, trainingen en opleiding van team en gastdocenten

Thema- en doelgroepgericht werken

Het NME-centrum werkt vanaf 2021 aan de hand van vier thema's:

Gezondheid

Duurzaamheid en Klimaat

Afval

Natuur en buiten

Verschillende doelgroepen

Deze thema's zijn de rode draad van ons werk. Binnen deze thema's werken we voor vier verschillende doelgroepen: onderwijs, bedrijfsleven, recreatie en samenleving. Waarbij onderwijs onze primaire doelgroep is en blijft. Onze reguliere subsidie van de gemeente Schouwen-Duiveland is dan ook bedoeld voor deze taak: NME activiteiten binnen het primair onderwijs. Op de volgende pagina's kunt u lezen wat we per thema aan activiteiten gaan oppakken in 2021.

Thema Gezondheid

Het thema gezondheid bestaat voor ons uit twee delen: gezondheid en bewegen in het groen. Op het gebied van gezondheid zetten we vooral in op voedseleducatie. Zo bieden we als NME lessen en activiteiten aan om onder meer kinderen en bewoners bewust te maken van voedsel, de impact op het klimaat en voedselverspilling. Ook zetten we in op het ondersteunen bij het telen van eigen groenten en fruit. Op het deel bewegen stimuleren we bewegen in het groen, denk daarbij bijvoorbeeld aan activiteiten op het groene deel van het schoolplein.

Doelgroep onderwijs

Binnen het onderwijs komt er steeds meer aandacht voor voedseleducatie en het verbouwen van groente en fruit op of nabij het schoolplein. Dat juichen wij als NME natuurlijk enorm toe. We ondersteunen scholen hierbij met kennis, activiteiten en materialen. Een groot deel van de materialen komt van het gezamenlijke programma Jong leren eten.

Er zijn meerdere scholen op Schouwen-Duiveland actief op het gebied van voeding. Steeds meer scholen zijn bezig met het opzetten van een moestuin(tje), wijktuin, voedselbosje of het aanplanten van fruitbomen. Als NME spelen we hierin een verbindende rol en koppelen we scholen en hun ervaringen aan elkaar. Ook bieden we als NME lesmaterialen aan vanuit het programma Jong Leren Eten.

Groene revolutie

Naast voeding zetten we ons ook in op bewegen in het groen. Dit doen we onder andere door kinderen te stimuleren om in beweging te komen. Kinderen brengen veel tijd door op het schoolplein. Dat is een van de redenen waarom wij als NME de groene revolutie steunen. We kijken of we in 2021 kunnen toetreden als partner in de groene revolutie. Maar hoe dan ook willen we in 2021 een faciliterende rol spelen in het ondersteunen van scholen bij het realiseren van meer groen op en om het schoolplein.

Buiten zijn en buiten leren in een natuurlijke omgeving stimuleert de ontwikkeling van zintuigen, creativiteit en de motorische, cognitieve en sociale vaardigheden van kinderen. Dit zijn basisbehoeften voor de gezonde ontwikkeling van onze Zeeuwse jeugd. Daarom is volgens ons een (be)leefwereld, waarin contact tussen kind en natuur vanzelfsprekend is, noodzakelijk! Schoolpleinen of groene plekken aangrenzend aan de school spelen daarbij een sleutelrol. De groene revolutie wil dat binnen maximaal 1 schoolgeneratie alle Zeeuwse scholen de beschikking hebben over hun eigen groene speel- en leerplek.

Vitaal Schouwen-Duiveland

Als NME zoeken we hierbij de aansluiting én de samenwerking op met het gemeentelijke programma Vitaal Schouwen-Duiveland en de buurtsportcoaches.

De gemeente Schouwen-Duiveland zet via het project Vitaal Schouwen-Duiveland in op gezonde voeding en bewegen. Een missie die wij als NME uiteraard ondersteunen. Daarom zetten wij in op gastlessen en lesmaterialen over gezonde voeding en bewegen in het groen. Bovendien zijn we

voornemens om in samenwerking met de buurtsportcoaches groene buitenschoolse activiteiten op en rond de scholen te organiseren.

Ook bieden we de vier pilotscholen die vanuit het project Vitaal Schouwen-Duiveland gestart zijn extra ondersteuning. Zij geven extra aandacht aan gezondheid en voeding op school. We bekijken per school wat we hen kunnen bieden.

Taken

- Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen
- Ondersteuning bieden aan scholen die bezig zijn met voeding en bewegen.
- Behoeft inventariseren van scholen op het gebied van voeding en gezondheid.
- Beschikbaar stellen van lesmaterialen op het gebied van voeding en gezondheid.
- Initiëren van leerkring voor scholen die bezig zijn met aanleg van moestuin of voedselbos.
- Opvolging bieden aan de uitkomsten van de groene meetup met de scholen
- Partnerschap overwegen aan de groene revolutie.
- Proactief lesmaterialen aanbieden vanuit het programma Jong leren eten
- Opzetten van samenwerking met de buurtsportcoaches
- Workshop aan buurtsportcoaches 'groen doen op het schoolplein'.
- Aanbieden van gastlessen op het gebied van voeding, koken en bewegen

Samenleving

Voor de samenleving zetten we vooral in op bewegen in het groen. We organiseren een aantal keer leuke wandelactiviteiten naar plan Tureluur onder leiding van een natuurgids. Daarnaast kijken we of we een workshop kruiden voor beginners kunnen organiseren op de Stadsboerderij.

Resultaat

- Wandelactiviteiten naar plan Tureluur
- Workshop kruiden op de Stadsboerderij

Bedrijfsleven

Steeds meer mensen brengen hun werkende bestaan 'zittend' door. Daarom ontwikkelen we in 2021 een beweegprogramma voor werknemers werkzaam in Zierikzee en omstreken. Het is goed om in beweging te komen en als je dan ook nog wat kunt leren over de prachtige natuur, wordt het helemaal leuk. Daarom gaan we aan de slag met het organiseren van lunchwandelingen onder leiding van een natuurgids in plan Tureluur. We zetten in op lunchwandelingen die toegankelijk zijn voor werknemers van verschillende organisaties maar zetten ook in op exclusieve wandelingen voor werknemers van één bedrijf.

Resultaat

- Lunchwandelaanbod voor bedrijven

Wat doen we op de Stadsboerderij?

In 2021 gaan we op de Stadsboerderij aan de slag met het beheerplan dat in 2020 is opgesteld. In dit beheerplan staat onder andere beschreven wat we inzaaien in de beschikbare moestuinbakken en hoe we deze soorten kunnen gebruiken in de lunchroom. Daarnaast gaan we aan de slag met de voorbereidingen voor het aanleggen van een moestuinpadje. Zo willen we ook de jonge kids in aanraking laten komen met informatie en activiteiten over voedsel. Met als uiteindelijk doel dat zij leren om gezonde én duurzame keuzes te maken.

Resultaat

- 📄 We zetten de voorbereidingen in om in 2022 een moestuinpadje gereed te hebben. Dit houdt concreet in dat we een educatiepad maken langs de moestuinbakken en hier een educatief programma rondom samenstellen. Uiteraard hoort hier ook een smaakactiviteit of kookles bij. En leveren de cliënten van het Gors hier een belangrijke bijdrage aan.

Thema Klimaat en Energie

Het thema Klimaat en Energie en dan met name de energietransitie en klimaatadaptatie willen we in 2021 extra aandacht geven. Het zijn beide relatief nieuwe onderwerpen, voor ons als NME-centrum maar ook voor onze doelgroepen. Dat betekent dat we dit jaar binnen dit onderwerp nog veel inzetten op informatievoorziening en bewustwording.

Onderwijs

Binnen het onderwijs merken we dat er veel aandacht is voor de klimaatverandering en dat kinderen nieuwsgierig zijn naar wat je dan kunt om je aan te passen aan het klimaat. Ook weten kinderen steeds meer over duurzame energie.

Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee

We hebben een interactieve klimaatwatertafel en willen deze in 2021 vaker inzetten binnen het onderwijs. We zijn in 2020 druk bezig geweest met steun van de provincie Zeeland (programma het klimaat verandert, Zeeland verandert mee) om hier goed lesmateriaal voor te ontwikkelen. Dit lesmateriaal kunnen we in 2021 gaan gebruiken. Ook is er vanuit deze campagne budget vrijgemaakt om de gastlessen te kunnen bekostigen.

In lijn met de no-regretmaatregelen: aanschaf isolatiekist

Ook zijn we bezig om ons lesmateriaal rondom de energietransitie uit te breiden. We hebben een gastcollege ontwikkeld en willen in 2021 verder met het investeren in materialen. In lijn met de ambities van de gemeente investeren we in een isolatiekist. Met deze isolatiekist kunnen we een lesconcept neerleggen dat past binnen de energietransitie en zo de jeugd meenemen in de energie-uitdagingen waar we voor staan. Naast de investering in materialen investeren we eveneens in het opleiden van gastdocenten op dit onderwerp. Het merendeel van de gastdocenten en vrijwilligers richt zich nu vooral nog op de natuurkant van ons werk.

Circulaire economie samen met Eef de Graaf

Binnen dit thema valt ook het onderwerp circulaire economie. Hierin zoeken we de samenwerking met Eef de Graaf van de film duurzame eilanden. Vanuit de gemeente is er subsidie toegekend om een educatieprogramma te ontwikkelen gericht op duurzaamheid. Eef de Graaf staat aan de lat voor het ontwikkelen van deze materialen. Als NME kijken we voornamelijk mee met de educatieve waarde van deze materialen en zoeken we naar koppelingen met bestaande materialen. Voor ons als NME kunnen we de (bewegende)beelden die Eef de Graaf heeft gebruikt om onze lespakketten mee te verrijken en verder te digitaliseren. Naast de samenwerking in de lespakketten kunnen we ook de duurzame excursies die vanuit Eef de Graaf worden georganiseerd toevoegen aan onze routekaart voor de scholen. Zo kunnen we de opgestelde lespakketten in ons NME-centrum borgen.

Taken

- 📄 Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen
- 📄 Ontwikkelen lesmateriaal Klimaatadaptatie
- 📄 10 x een gastles met de klimaatwatertafel
- 📄 Aanschaffen van leskist isolatie
- 📄 Gastcollege energietransitie op 10 scholen geven
- 📄 Lesaanbod ontwikkelen over het onderwerp circulaire economie in combinatie met een duurzame excursie in samenwerking met Eef de Graaf (duurzame eilanden)

Samenleving

Als NME-centrum zien we volop kansen om de energietransitie dichtbij de mensen te brengen. In opdracht van de gemeente willen we maandelijkse energiecafé's gaan organiseren op de Stadsboerderij. Elke maand staat er een ander onderwerp centraal dat gelinkt is aan het onderwerp duurzaamheid en klimaat.

Ook zijn we voornemens om presentaties te geven aan de hand van een versimpelde versie van de RES om zo uit te leggen wat de energietransitie nu eigenlijk is en waar de gemeente Schouwen-Duiveland naar toe wil. Dit doen we op verzoek en valt buiten onze huidige subsidie.

Resultaat

- 📄 Presentatie versimpelde versie RES op verzoek
- 📄 Organiseren energiecafé's in opdracht van gemeente
- 📄 Workshop duurzame tuin (klimaatadaptatie)

Bedrijfsleven en recreatie

Binnen dit thema kunnen we de recreatie en bedrijfsleven samenpakken. We zijn in 2020 gestart met een samenwerking met Energie Werkt Schouwen-Duiveland (EWSD) om gezamenlijk een duurzaamheidsonderzoek te starten in opdracht van de gemeente ten behoeve van het bedrijvenpark Zierikzee Zuid. De gemeente heeft hiervoor subsidie aangevraagd en verkregen. Als NME vinden we het een uitdaging om ook deze doelgroep te informeren over de energietransitie en de voorliggende keuzes die bedrijven hierin kunnen maken. In 2020 heeft er een inventarisatie plaatsgevonden. Afhankelijk van de uitkomst van deze inventarisatie gaat het NME samen met EWSD aan de slag om duurzaamheidsscans bij bedrijven aan te bieden. Uiteindelijk wordt hier een individueel rapport per bedrijf voor geschreven. Maar ook kijken we naar gemene delers en kijken we wat we kunnen doen om deze bedrijven gezamenlijk te ondersteunen. Denk hierbij aan collectieve (inkoop)acties.

Resultaat

- 📄 Duurzaamheidsscan bij bedrijven die onderdeel uitmaken van bedrijvenpark Zierikzee Zuid
- 📄 Onderzoek naar rol van EWSD/NME in grootschalige energie-opwek, o.a. Laco
- 📄 Onderzoek naar samenvoegen van de organisaties EWSD en NME
- 📄 Presentaties op verzoek over duurzaamheid/energietransitie

Wat doen we op de Stadsboerderij?

Energie- en klimaatpad. Aandacht voor zonne-energie, windenergie, energie uit water. Inmiddels hebben we op de Stadsboerderij verschillende nieuwe educatieve speeltoestellen staan. Waaronder een energiefiets, een zonnebloem op zonne-energie, een watertafel gekoppeld aan een regenton en een waterspeelplaats. Ook kun je bij ons zonnepanelen in werking zien en straks ook een groen dak.

Kortom voldoende input om hierbij een educatief energie- en klimaatpad te realiseren waarbij zowel aandacht is voor duurzame energieopwek als klimaatadaptatie.

Voor de volwassenen zijn we samen met Gors aan het onderzoeken hoe we de lunchroom om kunnen gaan bouwen naar een mini-duurzaamheidscentrum waar meer informatie te vinden is over duurzaamheid en ook duurzame producten te koop zijn.

Resultaat

- 📄 Energie- en klimaatpad in 2021
- 📄 Onderzoek naar een duurzame lunchroom met verkoop duurzame producten

Thema Afval

Als NME delen we het thema afval op in twee delen:

- ✓ Zwerfafval en recycling
- ✓ Afval scheiden

Zwerfafval is al het afval dat rondslingert op plekken die daar niet voor bestemd zijn, bijvoorbeeld op straat, in de berm, op het strand of in natuurparken. Het is gewoonlijk afval dat daar door menselijk handelen (bewust of onbewust), door nalatigheid, of door natuurkrachten (zoals water en wind) terechtgekomen is.

Als NME-centrum Schouwen-Duiveland voeren we namens de gemeente de campagne Schoon Zeeland uit. We laten in deze campagne zien dat een schone, mooie provincie zonder zwerfafval een taak en verantwoordelijkheid is van iedereen: kinderen - volwassenen, inwoners – bezoekers, particulieren – groepen, organisaties – ondernemers. Iedereen kan helpen om Schouwen-Duiveland mooi en schoon te houden en onze verantwoordelijkheid te nemen om de plastic soep in de zee te voorkomen. Het is een gezamenlijke campagne met de andere vier Zeeuwse NME-centra. Meer weten over Schoon Zeeland: dan verwijzen we je graag naar het werkplan Schoon Zeeland.

Afval scheiden

Aan het onderwerp afval scheiden willen we als NME-centrum Schouwen-Duiveland meer aandacht besteden. We willen laten zien dat het scheiden van afval belangrijk is en waarom dit zo belangrijk is. We willen via het programma van Rijkswaterstaat onderzoeken of we ook op Schouwen-Duiveland afvalvrije scholen kunnen gaan realiseren waar afval scheiden de normaalste zaak van de wereld is. En ook gaan we inzoomen op GFT-afval. Op de Stadsboerderij laten we zien hoe je kunt composteren. Op moment van schrijven zijn we als NME samen met het Gors aan het nadenken hoe we een GFT-ophaaldienst kunnen realiseren voor de binnenstad van Zierikzee. Onze afvalambities reiken eigenlijk nog verder dan alleen scheiden: afval is ook een grondstof en kan weer opnieuw gebruikt worden.

Onderwijs

Al vele jaren geven we in het kader van Schoon Zeeland gastlessen op scholen. We nemen de kinderen mee in de wereld van het zwerfafval en recycling en nemen hen ook mee naar buiten om met eigen ogen te zien wat er allemaal aan afval ligt op en rond het schoolplein. Een doorn in het oog voor ons als NME-centrum is dat afval scheiden op school nu nog niet standaard gebeurt. Daar willen we in 2021 verandering in gaan brengen. We onderzoeken de mogelijkheid om mee te doen aan het project afvalvrije scholen van Rijkswaterstaat.

We organiseren voor de eerste klassen de snoeproute (VO). Tijdens deze actie gaan groepjes leerlingen afval inventariseren en opruimen. Voor de tweede klassen van het VO organiseren we de afvalfietstocht waarbij groepjes leerlingen op de fiets bij bedrijven de afvalverwerking onderzoeken.

Naast Schoon Zeeland lessen willen we in 2021 aan de slag gaan met aandacht voor GFT-afval en laten zien hoe je als school zelf kunt composteren.

Taken

- 📄 Gastlessen op basisonderwijs (groep 4/5/6/7/8) over Schoon Zeeland met gekoppelde opruimactie
- 📄 Onderzoeken mogelijkheid meedoen aan project afvalvrije scholen
- 📄 GFT-les op school, inclusief gastles composteren
- 📄 Afvalfietstocht voor tweede klassen (VO)
- 📄 Snoeproute voor eerste klassen (VO)

Bedrijfsleven

We blijven samenwerken met bedrijven en organisaties om zwerfafval tegen te gaan en op te ruimen. Vanuit het programma worden er verschillende acties georganiseerd. Daarnaast onderzoeken we via het onderzoek van EWSD of we bedrijven kunnen ondersteunen bij het scheiden van afval. Ook gaan we kijken of het mogelijk is om bedrijven en organisaties die gevestigd zijn in het centrum van

Zierikzee kunnen betrekken bij de GFT-ophaaldienst die we voor huishoudens willen starten. Bedrijfsafval en afval van particulieren wordt op verschillende manieren ingezameld.

Resultaat

- 📄 Samenwerken met het bedrijfsleven om samen zwerfafval tegen te gaan
- 📄 Onderzoek naar afval scheiden voor bedrijven

Recreatie

Strandeducatie is onderdeel van het promotieteam Schoon Zeeland. Voor de inhoud op het strand wordt hierin samenwerking gezocht met strandpaviljoens, strandaanemers, kust- en zee-organisaties en initiatieven. Educatie die hieruit ontstaat wordt ook ingezet in de kernen, bijvoorbeeld tijdens een opruimactie of op aanvraag van bijvoorbeeld een bredere actie in samenwerking met dorpen, wijken, bedrijven, ondernemers, etc. Gezamenlijk brengen we de boodschap over op toeristen/inwoners/leerlingen om hen bewust te maken van het belang van een schone zee.

Resultaat

- 📄 Samen met strandpaviljoens, recreatieondernemers aan de slag met de uitvoering van de campagne Schoon Zeeland (zie voor uitwerking werkplan Schoon Zeeland 2021).

Samenleving

Zwerfafval is een groot probleem in onze samenleving. Daarom zetten we als NME in op activiteiten gericht op inwoners. We organiseren meerdere opruimacties samen met inwoners. We bekijken ook of de we gratis grijperactie van vorig jaar kunnen continueren.

Naast zwerfafval gaan we aan de slag met het GFT-afval. We laten op de Stadsboerderij zien hoe je compost kunt maken van GFT-afval. Daartoe ontwikkelen we compost-workshops voor inwoners. Deze workshop zullen we in versimpelde versie ook door ontwikkelen om te kunnen gebruiken voor het onderwijs.

Resultaat

- 📄 Opruimacties met inwoners
- 📄 Onderzoek naar herhalingsactie gratis-grijper
- 📄 Workshop composteren voor inwoners ontwikkelen
- 📄 Door ontwikkelen workshop composteren voor leerlingen

Wat doen we op de Stadsboerderij?

Op de Stadsboerderij gaan we aan de slag met een afvalpaadje. In dit afvalpaadje kunnen kinderen langs onze mini-milieustraat lopen. We zullen hierin speciale aandacht vragen voor composteren en het nut ervan. Ook zoeken we samenwerking met Gors, het repaircafé en de ruilwinkel. In 2022 willen we het afvalpaadje gereed hebben.

Voor volwassenen willen we aan de slag met workshops composteren. We willen laten zien hoe je je GFT het beste zelf kunt composteren.

Naast deze kleinschaligere activiteiten zijn we als Stadsboerderij druk bezig met het schrijven van een businessplan rond de GFT-ophaaldienst voor het centrum van Zierikzee. In dit plan zetten we in op het voorkomen van GFT-afval (dus composteren van je eigen GFT-afval) en het ophalen van GFT-afval. We doen dit in samenwerking met het Gors en de organisatie inzamelhelden. Op moment van schrijven is het businessplan nog niet gereed.

Resultaat

- 📄 Uitwerken businessplan GFT binnenstad van Zierikzee
- 📄 Workshops composteren op de Stadsboerderij
- 📄 Afvalpad in 2022

Natuur en buiten

Als NME-centrum willen we mensen, jong en oud, aan de hand nemen en laten ervaren hoe fijn het is om buiten te zijn. Je ziet, voelt, proeft, hoort, voelt.... Bovendien is buiten zijn goed voor de ontwikkeling van je zintuigen maar ook voor sociale vaardigheden en voor je creativiteit. Natuurbeleving zorgt voor rust en ontspanning.

Als NME-centrum vinden we het belangrijk dat alle schoolgaande kinderen de mogelijkheid krijgen om naar buiten te gaan en te leren over natuur en milieu. Afgelopen jaren bereikten wij met onze NME-activiteiten gemiddeld alle kinderen op de basisscholen en op het Pontes Pieter Zeeman één of meerdere keren per jaar. Daar gaan we in 2021 natuurlijk mee verder.

Ook willen we in 2021 extra aandacht geven aan het belang van biodiversiteit. Dit doen we o.a. door de bij in het zonnetje te zetten. Via het verhaal van de bij kunnen we het belang van biodiversiteit vertellen. En dit sluit ook mooi aan bij de ambitie van de gemeente Schouwen-Duiveland om de meest bijvriendelijke gemeente van Zeeland zijn.

Vanuit Groen Verbindt zijn we gestart met het verbinden van Plan Tureluur aan de wijk Poortambacht. Het project Groen Verbindt loopt in 2020 af maar we willen deze ambitie verder vormgeven en de wijk blijven betrekken bij dit prachtige natuurgebied dat gewoon in onze achtertuin ligt.

Onderwijs

Het NME heeft heel veel (les)materialen rondom het beleven van de natuur. Natuurbeleving is onze 'corebusiness'. In 2021 gaan we uiteraard verder met natuurbelevingsactiviteiten en het uitlenen van onze leskisten en materialen. Ook gaan we door met de organisatie van boomfeestdag en hulp bij het organiseren van activiteiten in natuurbelevingsdagen- en weken als de Oosterscheldeweek, de Grevelingenweek en de Bodemdierendagen. Ook ondersteunen we in communicatie als het gaat over activiteiten als nationale bijentelling, vlindertelling, vogeltelling, modderdag, buitenles of slootjesdagen. We bieden gedurende het jaar verschillende natuurbelevingsactiviteiten en -excursies aan. Want natuurlijk kun je iets vertellen over de natuur in een klaslokaal maar je beleeft de natuur pas echt als je buiten bent.

Ook onderzoeken we hoe we de samenwerking met de lessenbundels van het programma de Zeeuwse Natuur verder kunnen intensiveren. Daarnaast willen we een extra project acquireren om scholen te betrekken bij de wilde bij. En gaan we in samenwerking met de imkervereniging en Goemanzorg aan de slag met een educatieve routekaart over bijen.

Taken

- Uitleen natuurbelevingslesmateriaal en inschrijvingen natuurexcursies blijven op peil
- Project over de wilde bij
- Routekaart bijeneducatie
- Organiseren van natuurbelevingsactiviteiten voor het onderwijs
- Communiceren van natuurbelevingsactiviteiten en projecten gericht op onderwijs
- Invulling geven aan verdere samenwerking lessenbundel Zeeuwse natuur

Bedrijfsleven

Zoals ook al bij gezondheid genoemd gaan we in 2021 inzetten op lunchwandelingen. Dit doen we om mensen in beweging te krijgen maar dit doen we vooral omdat we deze groep mensen mee willen nemen in de prachtige wereld der natuur.

Resultaat

- Organiseren lunchwandelingen in het kader van natuurbeleving.

Recreatie

In 2020 zijn we ondanks de corona-ontwikkelingen toch gestart met een pilot om strandsafari's te organiseren voor toeristen (en inwoners). Deze pilot was erg succesvol en er bleek veel interesse te zijn in onze safari. In 2021 gaan we de pilot omzetten in een structureel aanbod. We intensiveren de samenwerking met de recreatieondernemers en gaan opschalen qua volume. De strandsafari's worden minimaal kostendekkend uitgevoerd.

Ook zullen we in 2021 weer deelnemen aan de landschapsdag (mits deze doorgaat) met een leuk aanbod voor de toeristen. Daarnaast nemen we in 2021 weer deel aan de projectgroep veelzijdig landschap.

Resultaat

- Pilot van strandsafari's omzetten naar minimaal kostendekkend aanbod voor recreatie, inwoners en toeristen.
- Deelname aan landschapsdag.

Samenleving

Ook voor de samenleving willen we natuurbeleving dichterbij brengen. In het kader van het project Groen Verbindt hebben we hiervoor een basis gelegd in de wijk Poortambacht. Het project Groen Verbindt is afgelopen maar we willen de basis die we gelegd hebben verder uitbreiden. We willen verder met leuke, laagdrempelige activiteiten organiseren voor de wijk Poortambacht gericht op natuurbeleving. Gezien het feit dat plan Tureluur in onze achtertuin ligt, willen we dit natuurgebied meer in verbinding zien te brengen met de wijk.

Resultaat

Laagdrempelige activiteiten in plan Tureluur gericht op wijkinwoners van Poortambacht.

Wat doen we op de Stadsboerderij?

Op de stadsboerderij gaan we aan de slag met het begrip biodiversiteit. Het begrip zelf is natuurlijk veel te moeilijk voor onze doelgroep, daarom doen we dit aan de hand van de bijtjes. We leggen dit jaar een bijenstal aan op de Stadsboerderij en maken hier een educatief pad langs. We hebben het over bloemetjes, bijtjes en bestuiving.